

คำอธิบาย

มาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๖๒

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) ขอชี้แจงรายละเอียดคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๖๒ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ลงวันที่ ๑๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. เหตุผลในการออกคำสั่งหัวหน้า คสช.

สืบเนื่องจากผู้ประกอบการโทรคมนาคมและผู้ประกอบการทีวีดิจิตอล ได้มีหนังสือถึงหัวหน้า คสช. เพื่อให้ออกมาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ดังนี้

๑) เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ บริษัท ทูมูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด และบริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด มีหนังสือถึงหัวหน้า คสช. เพื่อขอผ่อนผันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน ๙๐๐ MHz ในงวดที่ ๔ ออกไปเป็น ๗ งวด

๒) เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด มีหนังสือถึงหัวหน้า คสช. เพื่อขอแบ่งการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน ๙๐๐ MHz ออกไปเป็น ๑๕ งวด

๓) เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอลรวมตัวกันมีหนังสือถึงหัวหน้า คสช. เพื่อขอให้นำคลื่นความถี่ ๗๐๐ MHz ที่กันไว้สำหรับทีวีดิจิตอลมาจัดสรรคลื่นความถี่ใหม่ และเยียวยาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว

๒.สาระสำคัญของคำสั่งหัวหน้า คสช.

๒.๑ มาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการโทรคมนาคม

๑) คำสั่งหัวหน้า คสช. กำหนดให้ขยายระยะเวลาการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน ๙๐๐ MHz จากเดิม ๔ งวด ออกไปเป็น ๑๐ งวด ซึ่งหมายความว่า เป็นการขยายระยะเวลาโดยนับจากปี ๒๕๕๙ ออกไป ๑๐ งวด มิใช่ นับจากปี ๒๕๖๓ ออกไป ๑๐ งวด ดังนั้น หากนับจากปี ๒๕๖๓ ก็เป็นการขยายออกไปเพียง ๖ งวดเท่านั้น

๒) ในปี ๒๕๖๓ ผู้ประกอบการ (๓ ราย) จะต้องจ่ายเงินย้อนหลัง ๔ ปีให้แก่รัฐ โดยนับจากปี ๒๕๕๙ จนถึงปี ๒๕๖๒ เป็นเงินทั้งสิ้น ๓๔,๑๙๒ ล้านบาท ซึ่งจะส่งผลให้ในปี ๒๕๖๓ รัฐจะมีรายได้ ๕๔,๘๐๐ ล้านบาท และตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ จนถึงปี ๒๕๖๘ รัฐจะมีรายได้เกิดขึ้นทุกปีจำนวน ๒๐,๓๓๒ ล้านบาท และมีรายได้ต่อเนื่องไปจนถึงปี ๒๕๗๐ ซึ่งหากเทียบกับการชำระตามงวดเงินเดิมแล้ว รัฐจะมีรายได้จนถึงปี ๒๕๖๓ เท่านั้น

๓) นอกจากนี้ คำสั่งหัวหน้า คสช. ดังกล่าว ยังได้บังคับให้ผู้ประกอบการจะต้องเข้ารับการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน ๗๐๐ MHz ที่เรียกคืนมาจากผู้ประกอบการทีวีดิจิทัล ซึ่งจะทำให้รัฐมีเงินรายได้เพิ่มเติมอย่างน้อยอีก ๗๕,๐๐๐ ล้านบาท และเมื่อรวมกับงวดเงินที่มีการแบ่งชำระใหม่ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ รัฐก็จะมีรายได้เกิดขึ้นทุกปีจำนวน ๒๗,๘๓๒ ล้านบาท และจะมีรายได้ต่อเนื่องไปจนถึงปี ๒๕๗๒ ซึ่งรวมแล้วรัฐได้เงินมากกว่าเดิมเกือบ ๔๐% โดยยังไม่รวมผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจประเทศที่เกิดจากการลงทุนของภาคเอกชน

หน่วย: ล้านบาท

จำนวนในปีรวม VAT	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	ผลรวม
	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	
AIS															
เงินชำระชำระรัฐรูปแบบเดิม 900 AIS (5 ปี 4 งวด)	8,603	0	4,301	4,301	63,744	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80,950
เงินที่ต้องชำระจากรูปแบบใหม่ AIS (ไม่รวมคลื่น 700MHz)	8,603	0	4,301	4,301	23,269	8,095	8,095	8,095	8,095	8,095	0	0	0	0	80,950
TRUE															
เงินชำระชำระรัฐรูปแบบเดิม 900 TRUE (5 ปี 4 งวด)	8,603	0	4,301	4,301	64,433	0	0	0	0	0	0	0	0	0	81,639
เงินที่ต้องชำระจากรูปแบบใหม่ TRUE (ไม่รวมคลื่น 700MHz)	8,603	0	4,301	4,301	23,614	8,164	8,164	8,164	8,164	8,164	0	0	0	0	81,639
DTAC															
เงินชำระชำระรัฐรูปแบบเดิม 900 DTAC (5 ปี 4 งวด)	0	0	4,301	0	2,151	2,151	32,126	0	0	0	0	0	0	0	40,728
เงินที่ต้องชำระจากรูปแบบใหม่ DTAC (ไม่รวมคลื่น 700MHz)	0	0	4,301	0	7,917	4,073	4,073	4,073	4,073	4,073	4,073	4,073	0	0	40,728
รวมสามผู้ประกอบการ	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	ผลรวม
เงินที่ต้องชำระชำระรัฐรูปแบบเดิม ก่อนคำสั่ง คสช.	17,206	0	12,904	8,603	130,328	2,151	32,126	0	0	0	0	0	0	0	203,317
เงินที่ต้องชำระชำระรัฐรูปแบบใหม่ (ไม่รวมคลื่น 700 MHz)	17,206	0	12,904	8,603	54,800	20,332	20,332	20,332	20,332	20,332	4,073	4,073	0	0	203,317
ผู้ที่ได้รับเงินชดเชยระยะเวลาคลื่น 900 MHz จะต้องเข้าร่วมประมูลคลื่น 700 MHz ที่จะนำมาประมูล ซึ่งจากการประเมินเบื้องต้นราคาประมูลคลื่น 700 MHz ต่ำสุดไม่น่าจะต่ำกว่า 25,000 ล้านบาทต่อหนึ่งใบอนุญาต(รวมสามค่าย 75,000 ล้านบาทและจำนวนใบที่ยังไม่รวม VAT)					7,500	7,500	7,500	7,500	7,500	7,500	7,500	7,500	7,500	7,500	75,000
รวมเงินที่รัฐจะได้หลังคำสั่ง คสช.	17,206	0	12,904	8,603	62,300	27,832	27,832	27,832	27,832	27,832	11,573	11,573	7,500	7,500	278,317

๒.๒ ผลประโยชน์ ๕G ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๑) การขยายระยะเวลาชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน ๙๐๐ MHz ซึ่งมีข้อกำหนดด้านการให้บริการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน ๗๐๐ MHz ด้วยนั้น จะช่วยให้เกิดสภาพคล่องในการลงทุนสำหรับเทคโนโลยีการสื่อสารในอนาคต ซึ่งจะส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการลงทุนจากภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เปลี่ยนผ่านสู่ประเทศไทย ๔.๐ อย่างเต็มรูปแบบ

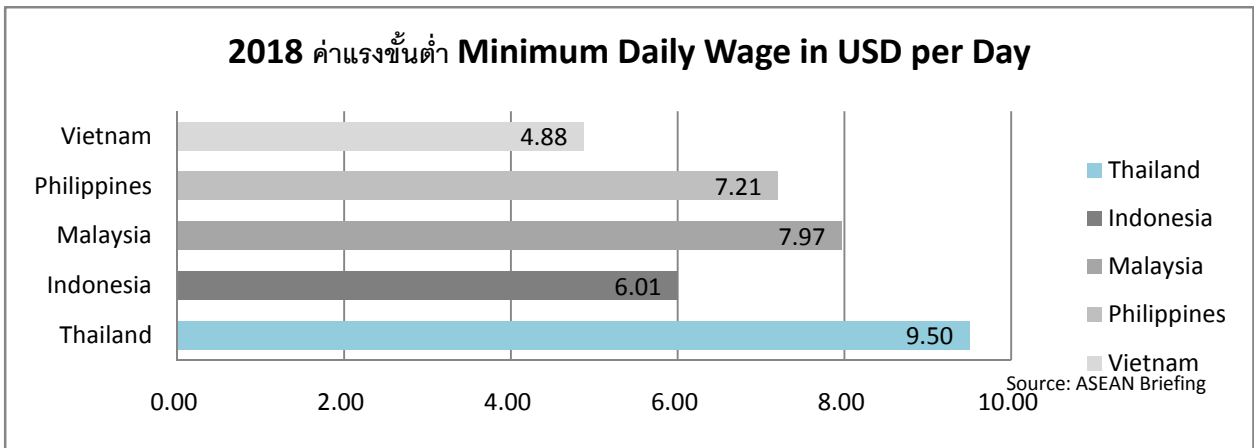
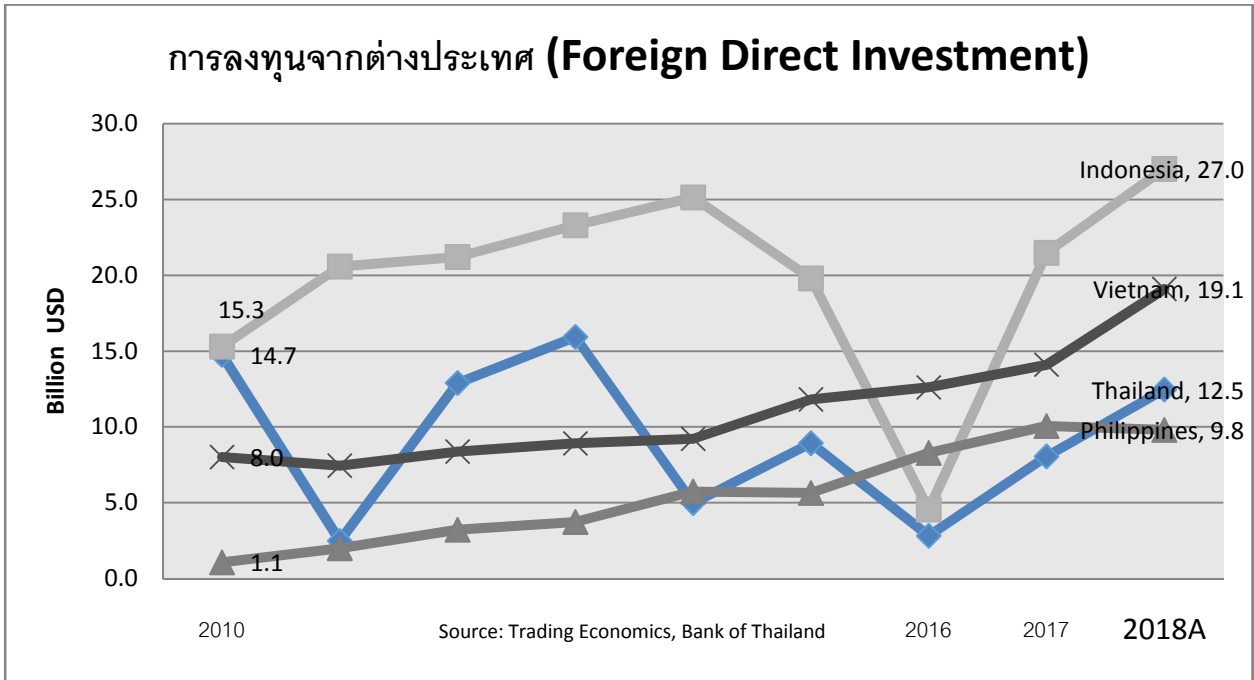
๒) สำนักงาน กสทช. จึงเป็นส่วนหนึ่งในการเร่งผลักดันให้เกิดเทคโนโลยี ๕G ให้เกิดการใช้งานเร็วที่สุดภายในช่วงปี ๒๕๖๓ ถึงต้นปี ๒๕๖๔ จากการประมาณการของสำนักงาน กสทช. พบว่าการใช้งานเทคโนโลยี ๕G จะสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทยได้สูงถึง ๒.๓ ล้านล้านบาทภายในปี ๒๕๗๘ ซึ่งแบ่งเป็นมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากภาคการผลิต ๖๓๔,๐๐๐ ล้านบาท ภาคการขนส่งหรือโลจิสติกส์ ๑๒๔,๐๐๐ ล้านบาท ภาคการเกษตร ๙๖,๐๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้ ยังช่วยลดต้นทุนด้านสาธารณสุขและ

บริการทางการแพทย์อีกประมาณ ๓๘,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ซึ่งจะสอดคล้องกับการเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างเต็มรูปแบบของประเทศไทยในอนาคตอันใกล้นี้ เพราะฉะนั้น จะเห็นว่าไม่เพียงแต่รายได้เข้ารัฐที่มากกว่าเดิมนั้น แต่ยังมีผลประโยชน์ทางอ้อมที่เกิดจากการใช้งาน ๕G ต่อเศรษฐกิจไทยอย่างมหาศาลและต่อเนื่องไปอีกกว่า ๑๐ ปีด้วยเช่นกัน

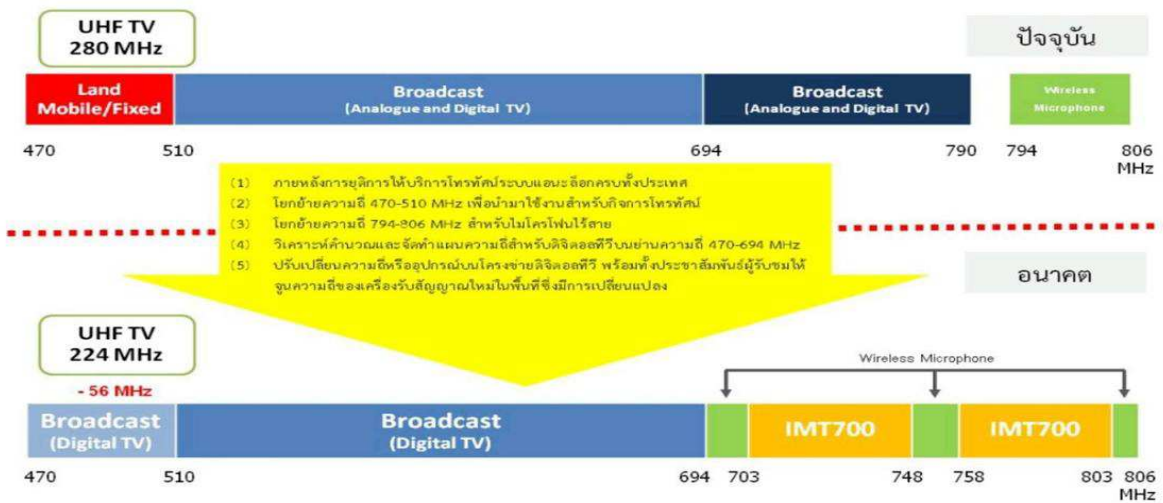
๓) นอกจากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจแล้ว การพัฒนา ๕G ยังจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของประเทศ เปรียบเทียบตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ จนถึงปี ๒๕๖๑ ที่ผ่านมามีเม็ดเงินลงทุนจากต่างประเทศแทบไม่เปลี่ยนแปลงจากเดิมแต่ลดลงเล็กน้อยด้วยซ้ำจาก ๔๗๐,๔๐๐ ล้านบาท มาอยู่ที่ ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ในขณะที่ช่วงเดียวกันประเทศคู่แข่งเพื่อนบ้านกลับเป็นที่ดึงดูดของเม็ดเงินต่างชาติที่เข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในช่วงเกือบสิบปีที่ผ่านมา โดยอินโดนีเซียเติบโตเกือบเท่าตัวมาอยู่ที่ ๘๖๔,๐๐๐ ล้านบาท ในปีที่แล้ว เวียดนามโตมากกว่าเท่าตัวมาอยู่ที่ ๖๑๑,๒๐๐ ล้านบาท แซงหน้าประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และฟิลิปปินส์ที่โตมากกว่า ๘ เท่าตัว จนใกล้เคียงกับประเทศไทยที่ ๓๑๓,๖๐๐ ล้านบาท

ในขณะเดียวกันประเทศเพื่อนบ้านเหล่านี้ล้วนมีค่าแรงขั้นต่ำที่ถูกกว่าไทยอย่างน้อย ๒๐% ดังนั้น หากประเทศไทยต้องการจะดึงดูดการลงทุนจากภายนอกประเทศ ก็จะไม่สามารถพึ่งพิงจุดขายในเรื่องแรงงานราคาถูกได้อีกต่อไป จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยกระดับโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีและความรู้ความสามารถของคนในชาติเพื่อที่ประเทศไทยสามารถจะแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้ และ ๕G จะเป็นหนึ่งในคำตอบที่สำคัญของประเทศในจุดนี้เพราะ ๕G ก็เปรียบเสมือนถนนดิจิทัลที่จะเอื้ออำนวยให้เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) และ อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (IoT) ทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งนอกจากจะส่งผลต่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันแล้ว ก็ยังจะยกระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในหลายๆ ภาคส่วนดังที่กล่าวมาข้างต้น

๒.๓ มาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการที่วิตติจติอล

๑) ผู้ประกอบการที่วิตติจติอลเป็นผู้ถือครองคลื่นความถี่ย่าน ๗๐๐ MHz โดยได้รับใบอนุญาตให้ใช้งานคลื่นความถี่ย่าน ๕๑๐ - ๗๙๐ MHz เป็นระยะเวลา ๑๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๗๒ โดยช่วงเวลาดังกล่าวไม่อาจนำคลื่นความถี่นั้นไปอนุญาตหรือบริหารจัดการเพื่อให้ประกอบกิจการโทรคมนาคม (๕G) ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ ซึ่งหากมีการนำคลื่นความถี่ไปดำเนินการก่อนครบกำหนดก็อาจเกิดปัญหาการฟ้องร้องกันได้

๒) การมีคำสั่งหัวหน้า คสช. เป็นผลให้ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอลยินยอมให้นำคลื่นความถี่ช่วง ๖๙๔ - ๗๙๐ MHz ไปจัดสรรเพื่อให้ประกอบกิจการโทรคมนาคม (๕G) ได้ก่อนครบกำหนด ซึ่งจะทำให้รัฐมีรายได้จากการจัดสรรคลื่นความถี่ดังกล่าวประมาณ ๗๕,๐๐๐ ล้านบาท

๓) เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายที่ต้องชดใช้ให้กับผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบเป็นเงินประมาณคลื่นความถี่จำนวน ๑๓,๖๒๒.๔ ล้านบาท และค่าเช่าใช้โครงข่ายโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล (MUX) จำนวน ๑๘,๖๐๔.๘ ล้านบาท กับเงินรายได้ที่รัฐได้รับจากการนำคลื่นความถี่ดังกล่าวไปจัดสรรให้ประกอบกิจการโทรคมนาคม (๕G) อย่างน้อยประมาณ ๗๕,๐๐๐ ล้านบาท รัฐจะมีรายได้เพิ่มเติมประมาณ ๔๒,๗๗๒.๘ ล้านบาท

อนึ่ง ภายใต้เงื่อนไขใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อให้บริการทีวีดิจิตอล ถึงแม้จะมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ว่า หาก กสทช. ประสงค์จะผู้ประกอบการทีวีดิจิตอลย้ายไปใช้คลื่นความถี่ในย่านอื่น โดย กสทช. จะมีการเยียวยาผู้ประกอบการทีวีดิจิตอล ผู้ประกอบการโครงข่าย และประชาชนได้ก็ตาม แต่จากการประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นนั้น เมื่อขณะนี้ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอลใช้คลื่นความถี่ย่าน ๕๑๐ - ๗๙๐ MHz อยู่ และหากย้ายไปใช้คลื่นความถี่ในย่าน ๔๗๐ MHz เป็นต้นไปแทนได้ก็ตาม จะทำให้ กสทช. จะต้องมีการเยียวยาสำหรับการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ให้แก่ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอล ผู้ประกอบการโครงข่าย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์เครื่องรับของประชาชน (ทีวีตามบ้านเรือน) นั้นเอง ซึ่งจะส่งผลกระทบในวงกว้างอย่างรุนแรงกับประชาชนโดยตรง ทั้งนี้ หากต้องมีการย้ายไปใช้งานคลื่นความถี่ในย่านอื่นดังกล่าว จะต้องใช้กรอบวงเงินเพื่อเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบมากกว่าหลักแสนล้านบาทขึ้นไป ซึ่งนอกจากจะเป็นการดำเนินการที่ไม่คุ้มค่าแล้ว ยังจะก่อให้เกิดผลกระทบกับประชาชนที่จะต้องได้รับความเดือดร้อนทั่วทั้งประเทศ ดังนั้น กสทช. จึงเห็นว่าการที่ผู้ประกอบการทีวีดิจิตอลยังคงสามารถใช้งานคลื่นความถี่ย่าน ๗๐๐ MHz ไปก่อนจนถึงปี ๒๕๗๒ และนำคลื่นส่วนที่เหลือไปใช้ประโยชน์ได้อีกด้วย ย่อมเป็นการดำเนินการที่มีความเหมาะสมแล้ว ซึ่งจะไม่ส่งผลกระทบกับการใช้งานของประชาชนแต่อย่างใด

สำนักงาน กสทช. ขอขอบคุณสำหรับความเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ จากทุกภาคส่วน และพร้อมน้อมรับทุกข้อคิดเห็นดังกล่าว ทั้งนี้ หากมีเรื่องใดที่สำนักงาน กสทช. สามารถดำเนินการปรับปรุงให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนแล้ว สำนักงาน กสทช. จะเร่งดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยเร็วต่อไป และสำนักงาน กสทช. ขอให้คำมั่นว่าจะดำเนินการในทุกขั้นตอนให้เกิดความโปร่งใส และรักษาผลประโยชน์ของรัฐและประชาชนให้มากที่สุด
